

بالا بردن فرهنگ رسانه‌ای با آموزش نشریه‌نگاری به کودکان و نوجوانان در کانون پرورش فکری

۱
سینا تفنگ چی

۲
مهديه يکه خانی

چکیده:

هدف از پژوهش حاضر بررسی مشکلات آموزش نشریه‌نگاری به کودکان در ایران است که ضمن بررسی تاریخی این مهم، به بررسی وضع موجود و ارائه راهکار پرداخته شده است. نگارندگان معتقدند که ریشه اصلی این مشکل، عدم آموزش از سنین کودکی است و از همین رو با توجه به این‌که نهاد مسئول در این زمینه آموزش و پرورش است، اما در این مقاله به سازمانی نگاه شده که بیشترین تأثیر و فعالیت را در رشد و پرورش کودک انجام داده است؛ یعنی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان. روش در این پژوهش، بررسی اسنادی و بیان توصیفی است. بر اساس یافته‌های این پژوهش، در آینده شاهد تحولی مثبت در حرفه‌ای شدن مطبوعات، جذب خوانندگان و افزایش شمارگان مطبوعات به عنوان یک شاخص مهم در توسعه فرهنگی کشور خواهیم بود؛ همچنین تقویت قوه تفکر و نوشتاری از سنین پایین، منجر به آماده سازی مسئولان آینده کشوری می‌شود؛ این پژوهش بر اساس سخن امام خمینی (ره) مبنی بر این‌که "کودکان سرمایه‌های کشورند" صورت پذیرفته است.

واژگان کلیدی: آموزش کودکان، فرهنگ رسانه‌ای، توسعه و رشد، نشریه‌نگاری.

۱- کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران sinarahyab1993@gmail.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد ارتباط تصویری دانشگاه هنر تهران mahdiehyekkeh@yahoo.com

مقدمه:

"ما واقعیت را آن گونه که هست، نمی‌بینیم، بلکه آن گونه می‌بینیم که زبان‌هایمان هستند و زبان‌های ما رسانه‌های ما هستند. رسانه‌های ما استعاره‌های ما و استعاره‌های ما محتوای فرهنگ ما را می‌آفرینند."

نیل پستمن

مشکل آموزش نشریه‌نگاری در ایران را باید یکی از دلایل عدم تربیت نیروی کارآمد دانست. متغیرهایی چون: استاد با تجربه، سرفصل‌های مناسب و روزآمد، کارگاه‌های گروهی و ... (مسعودی: ۱۳۹۱) ولی واقعیت آن است که اگر از زمانی که فرد، قابلیت پذیرش اطلاعات و گرایش به یادگیری بیشتری را در خود دارد (یعنی زمان کودکی) به آن‌ها تعالیم ابتدایی را بدهیم، از همان زمان علاقه مندان به این تخصص مشخص می‌شوند و در ادامه با راه یافتن به مراکز هم‌چون باشگاه خبرنگاران نوجوان و جوان و سپس ورود به مراکز آموزش عالی، تبدیل به افرادی با تجربه در این زمینه می‌شوند و در نتیجه منجر به توسعه و بالارفتن فرهنگ رسانه‌ای می‌شود.

بیان مسئله:

از زمان آغاز فعالیت‌های روزنامه‌نگاری و چاپ اولین روزنامه‌ها، همواره بحث آموزش و تخصص مطرح بوده است. تا جایی که نخستین بار در سال ۱۶۷۲ میلادی در دانشگاه شهر لایپزیک آلمان این آموزش‌ها به صورت مجموعه‌ای از سخنرانی‌ها به تعلیم‌گیرندگان ارائه شد و پس از ورود به قاره آسیا در سال ۱۹۱۸ در دانشگاه بین‌المللی پکن چین؛ در سال ۱۳۱۷ خورشیدی با تأسیس سازمان پرورش افکار به ایران رسید. با پیشرفت روزنامه‌نگاری و پدید آمدن قالب‌های تخصصی و تفکیک نشریاتی (هم‌چون: پزشکی، مهندسی، کودک، طنز، و ...) ضرورت آموزش تخصص در هر بخش احساس و در نتیجه ظهور دوره‌ای جدید در فن مطبوعات نویسی آغاز شد. اما همچنان جای خالی آموزش‌های بنیادین در فضای آموزشی دیده می‌شود. از همین رو بود که آموزش روزنامه‌نگاری از سنین کمتر، سنینی که از هوش، استعداد و حوصله بیشتری برخوردارند و در آن‌ها آموزش، نقش مهم‌تری را ایفا می‌کند، آغاز شد؛ یعنی سنین کودکی و نوجوانی. بدون شک آموزش نشریه‌نگاری به کودکان و نوجوانان، جدا از آموزش نشریه‌نگاری به بزرگسالان نیست و به آن‌ها باید به عنوان آینده‌های مطبوعاتی و نوشتاری آموزش داد. تقویت بنیه نوشتاری در کودکان می‌تواند زمینه ساز بسیار مناسبی برای شروع آموزش نشریه‌نگاری باشد.

پس از راه اندازی مدرسه‌ای تحت عنوان "مدرسه‌ی بین‌المللی روزنامه‌نگاران جوان" در شهر میتی شی در نزدیکی مسکو، ضرورت آموزش نشریه‌نگاری به این گروه سنی بیش از پیش احساس شد.

در ایران نیز پس از انقلاب اسلامی و با ظهور بهار مطبوعاتی و بیانات امام راحل درباره ترویج و رشد و توسعه مطبوعات و همچنین دیدگاه‌های ایشان مبنی بر ضرورت آموزش به کودکان، فعالیت‌های آموزش نشریه نگاری در کانون پرورش فکری آغاز شد. نکته حائز اهمیت این است که رشد و توسعه آموزش نشریه نگاری به کودکان، موجبات فرهنگ رسانه ای را فراهم می‌آورد و شکوفایی در این فرهنگ، در واقع بیانگر فرهنگ روشنفکری در جامعه است. فرهنگ روشنفکری از یک سو یکی از خرده فرهنگ‌های مؤثر در جوامع معاصر محسوب می‌شود و از سوی دیگر انواع خرده فرهنگ روشنفکری به نوبه خود گرایش‌های فرهنگی متفاوت در جامعه را صورت بندی می‌کند. (قانعی راد: ۱۳۹۰)

در این پژوهش ضمن بررسی اهمیت آموزش نشریه نگاری کودکان در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، به ارائه راهکار در زمینه تقویت این مهم پرداخته می‌شود.

بررسی نظریه‌های مربوط با موضوع پژوهش:

۱. نظریه‌ی ساخت گرایی: از جمله کسانی که به روش ساخت گرایی توجه ویژه ای داشتند ژان ژاک روسو بود. او معتقد است، یاد گیرنده باید خود به پدیده‌ها معنا داده و شیوه عمل و فعالیت را خود تعیین نماید. یا جان دیویی بر محیط یادگیری، محیط و تجربه مستقیم تأکید داشت و آقای برنر بر عملیات ویژه ذهنی که از تجارب متفاوتی عاید می‌شد، راغب بوده و یا آقای پیاز به جذب و انطباق و تعادل جویی نظر داشتند. آزوبل نیز به شکل گیری ساختارهای ذهنی پافشاری می‌کرد.

ساخت گرایان به طرز ساختن یا پدیدآوری دانش بر مبنای تجارب شخصی، ساخت‌های ذهنی و باورها تأکید می‌کردند و این ذهن است که دنیای خاصی را برای انسان می‌سازد

با توجه به اینکه امروزه رویکرد آموزشی به نوآوری، خلاقیت و تولید دانش و این مهم پایه یکی از ویژگی‌های روش تدریس مناسب است، تا جریان تدریس بر اصل تعامل یادگیرندگان با محیط و کشف حقایق بنا شود؛ از این رو روش ساخت گرایی تناسب ویژه ای با همین موضوع دارد؛ زیرا در روش ساخت گرایی به دستاوردهای شخصی و تولید و ابداع روش‌ها و مفاهیم توجه خاصی می‌شود و نیز باید توجه داشت که در این روش معلم و همه امکانات تسهیل کننده دانش سازی توسط تعلیم گیرندگان هستند. معلمانی که علاقه دارند با استفاده از نظریه ساخت گرایی به طراحی آموزشی اقدام کرده و به تدریس بپردازند، می‌پذیرند و باید نقش‌های متفاوتی را ایفا نمایند. در این روش، مهم‌ترین نقشی که معلم باید داشته باشد، نقش آسان سازی فرایند یادگیری دانش است تا دانش آموزان را در ساخت دانش راهنمایی و هدایت کند. (مسعودی: ۱۳۹۱)

۲. نظریه کارکردگرایی: نظریه‌ای در یادگیری است که در آن فرایندهای روانی و رفتارها به موجود زنده یاری می‌دهند تا با محیط مادی و اجتماعی خود، سازش پیدا کند. این مکتب فکری یا چشم انداز آموزشی برای نخستین بار به وسیله جان دیویی و جیمز اینجل در دانشگاه شیکاگو اعلام موجودیت

کرد؛ اما آثار و افکار ویلیام جیمز بیش از همه در تکوین این نظریه نقش آفرین است. (پورعبدل: ۱۳۸۷) جیمز یک تجربه‌گرا بود و اعتقاد داشت که تجربه، نقطه آغاز بررسی اندیشه است، نه تداعی‌گرایی. به عقیده او، اندیشه‌های ساده نسخه تأثرات و دروندادهای محیطی نیستند؛ بلکه محصول فکر نظری و مطالعاتی هستند.

۳. نظریه‌ی چارچوب و ساخت اجتماعی واقعیت: بر اساس این نظریه رسانه‌ها آینه‌ی انعکاس رویدادها و واقعیت دنیای اجتماعی و سیاسی نیستند، بلکه آفریننده این واقعیت‌ها هستند. (تاجیک: ۱۳۹۳)

۴. نظریه‌ی بالس: کریستوفر بالس معتقد است که از برخی جهات می‌توان گفت که یک نسل عبارت است از: فاصله میان والدین با فرزندان، بدین ترتیب اگر سن بچه دارشدن را مثلاً بین ۲۰ الی ۲۵ سالگی فرض کنیم، آنگاه هر ۲۰ تا ۲۵ سال یک نسل جدید به وجود می‌آید (محسنی تبرزی: ۱۳۸۶) عنصر تمایز دهنده نسل به نظر بالس، اُبژِه می‌باشد. اُبژِه ضمن اینکه افراد درون نسلی خاصی را به یکدیگر مرتبط می‌کند، عاملی برای تمایز افراد بین دو نسل نیز می‌باشد. (بهار: ۱۳۸۶)

۵. نظریه‌ی مقوله بندی: در این نظریه، هویت اجتماعی به عنوان فرآیندی از رفتار بین شخصی تا رفتار بین گروهی تغییر می‌کند، محسوب می‌شود. بر اساس این نظریه، هویت‌های شخصی و اجتماعی سطوح مختلفی از مقوله بندی خود را نشان می‌دهد. (TURNER: ۱۹۹۹)

۶. نظریه استفاده و خشنودی: نظریه‌ی رایج در مطالعات توصیفی و اکتشافی درباره نحوه استفاده‌ی افراد از رسانه‌ها و تأثیر این استفاده بر رفتار آن‌هاست. این نظریه از محدود نظریه‌هایی است که مخاطب را فعال قلمداد می‌کند. (کیا: ۱۳۸۵)

۷. نظریه‌ی شکاف آگاهی: بر این عقیده استوار است که رسانه‌ها فاصله اطلاعاتی بین طبقات مختلف مردم را روز به روز بیشتر می‌کنند. زیرا شیوه ارتباطات آنان با رسانه‌ها متفاوت است و چگونگی برخورداری آنان با میزان دسترسی به رسانه‌ها و نحوه استفاده از اطلاعات نیز یکی از عوامل وجود این شکاف محسوب می‌شود. (مهدی زاده: ۱۳۸۹)

۸. نظریه‌ی کاشت: جرج گربنر، بر کنش متقابل میان رسانه و مخاطبانی که از آن استفاده می‌کنند و نیز بر چگونگی اثرگذاری رسانه‌ها بر مخاطبان تأکید دارد. فرض اساسی این نظریه این است که میان میزان مواجهه و استفاده از رسانه و واقعیت‌پنداری در محتوا و برنامه‌های آن رسانه، ارتباط مستقیم وجود دارد. به این صورت که ساعت‌های متمادی مواجهه با رسانه‌های خاص، موجب ایجاد تغییر در نگرش‌ها و دیدگاه‌های موافق با محتوای رسانه می‌شود. (عباسی قادی: ۱۳۸۹)

۹. رویکرد بازتابی: مبتنی بر این فرضیه است که رسانه، آئینه جامعه و حاوی اطلاعاتی درباره جامعه است. (ALEXANDER: ۲۰۰۳) این رویکرد که پیشینه‌ی طولانی در جامعه‌شناسی دارد، وام دار سنت‌های پوزیتیویستی به ویژه ویتگنشتاین دوره‌ی اول است. (خالق پناه: ۱۳۸۷) به اعتقاد این رویکرد، قدرت فهم واقعیت وجود دارد و رسانه می‌تواند جامعه را انعکاس دهد. (ALEXANDER: ۲۰۰۳)

تاریخچه کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در زمستان سال ۱۳۴۴ به عنوان موسسه ای فرهنگی و غیرانتفاعی فعالیت خود را با هدف "پرورش فکری و ذوقی و اندیشه کودکان و نوجوانان و تقویت فضایل اخلاقی و توسعه معلومات آنان از طریق مواد خواندنی و وسایل سمعی و بصری" شروع کرد. نگاهی به اساسنامه کانون نشان می‌دهد که کانون برای نیل به مقاصد خود در حدود امکانات به طریق زیر فعالیت می‌کرده است:

- تأسیس کتابخانه‌های مخصوص کودکان و نوجوانان در تهران و شهرستان‌ها و بخش‌ها و روستاها.
- کمک به کتاب خانه‌های عمومی موجود برای ایجاد قسمت‌های مخصوص کودکان و نوجوانان.
- همکاری با وزارت آموزش و پرورش، فرهنگ و هنر، وزارت کشور و شهرداری‌ها برای ایجاد توسعه کتابخانه‌های مدارس و کتابخانه‌های کودکان و نوجوانان و تعمیم وسایل سمعی و بصری و خرید و توزیع فیلم‌های سینمایی مخصوص کودکان و نوجوانان در سطح کشور.
- ایجاد و اداره کتابخانه‌های سیار به منظور برآوردن نیازمندی‌های روستاها.
- ایجاد و کمک به توسعه و اصلاح ادبیات کودکان و نوجوانان از طریق تشویق نویسندگان، طراحان و ناشران و همکاری با آنان.

- مطالعه و جست و جو و آزمایش برای یافتن بهترین و موثرترین طرق استفاده از وسایل سمعی و بصری و تهیه فیلم‌های سینمایی مخصوص کودکان و نوجوانان.
- همکاری با کلیه مؤسسات ایرانی و غیر ایرانی که با کانون هدف‌های مشابه دارند.
- هرگونه اقدامی که رسیدن به هدف‌های کانون را تسهیل کند.

نخستین کتابخانه کانون، در سال ۱۳۴۵ در باغشاه، در انباری یک مدرسه کار خود را شروع کرد. کانون در سال ۱۳۴۵ کلاس کتابداری به مدت دو ماه دایر کرد که تعدادی از فارغ التحصیلان همین کلاس‌ها، کتابخانه‌های اولیه کانون را اداره می‌کردند. در مهر همان سال، اولین کتابخانه سیار کانون شروع به کار کرد. کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان پس از به ثمر رسیدن انقلاب اسلامی ایران، از اسفند ۱۳۵۷ دوره نوینی را در زمینه‌ی فعالیت‌های خود با هدف ایجاد امکانات لازم جهت رشد و پرورش فکری و ذوقی کودکان و نوجوانان و کمک به شکوفایی استعداد‌های ایشان بر اساس ارزش‌ها و نظام تعلیم و تربیت اسلامی، در اوقات فراغت آغاز کرد. (سجادیان: ۱۳۸۰)

شرایط نشریه در گروه‌های سنی مختلف کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان:

- گروه سنی الف و ب: این گروه سنی قدرت استنتاج ندارند. با توجه به این موضوع، مطالب و عنوان باید سرگرم کننده و آموزشی و تربیتی باشد. طراحی هم اهمیت ویژه ای دارد.
- گروه سنی ج: بهتر است که این گروه سنی بیشتر در حوزه مسائل اجتماعی و مسائل فرهنگی فعالیت کنند.

- گروه سنی د: در این گروه بهتر است که به مسائل سیاسی و اجتماعی با بیانی صریح تر پرداخته شود.

-گروه سنی ه: در این گروه سنی هم پرداختن به مسائل شغلی، آینده‌زندگی و ادامه‌ی تحصیل در مقاطع عالی از ضروریات می‌باشد.

آموزش به کودکان با نگاهی به فعالیت‌های پژوهشی انجام گرفته در کانون پرورش فکری:

با نگاهی به مقاله‌های موجود در آرشیو پژوهش کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان (که به صورت نمونه تصادفی انتخاب شده بود)، ۲۴ مقاله اعم از تألیف یا ترجمه (چکیده: ۱۳۸۲) در زمینه آموزش به کودکان مشاهده شد که این رقم که تنها در یک سال نمونه صورت پذیرفته بود، بیانگر آن است که ضرورت توجه به آموزش کودکان تنها در کمیت خلاصه نمی‌شود و نیاز توجه به این مهم، جزئی است کلیدی. شایان ذکر است که رقم مزبور بیانگر پیشینه تجربی پژوهش نیز است.

نگاهی به سخن امام خمینی (ره) در باب ضرورت توجه به نشریه‌نگاری و رسانه:

لزوم توجه جدی دستگاه‌ها و مردم نسبت به رسانه‌ها: اکنون وصیت من به مجلس شورای اسلامی در حال و آینده و رئیس جمهور و روسای جمهور ما بعد و به شورای نگهبان و شورای قضایی و دولت در هر زمان آن است که نگذارند این دستگاه‌های خبری و مطبوعات و مجله‌ها از اسلام و مصالح کشور منحرف شوند. باید بدانید که اگر دوهزار مجله چاپ کنید لااقل پنج هزار نفر آن را مطالعه می‌کنند. مطبوعات موجبات رشد کشور را فراهم می‌آورند و باید به آن‌ها توجه شود. (قانع: ۱۳۹۱)

نشریه‌نگاری، عنصری برای بهبود روابط میان فردی کودک و نوجوان:

یکی از ویژگی‌هایی که فعالیت‌های نشریه‌نگاری در رشد کودک و نوجوان دارد، بهبود روابط و تعاملات میان فردی است. روابط بین فردی فرایندی است که در آن یک فرد اطلاعات و احساسات خود را از طریق پیام‌های کلامی و غیرکلامی به یک فرد یا افراد دیگر منتقل می‌کند. این توانایی موجب تقویت رابطه گرم و صمیمی با دیگران، حفظ و ارتقای سلامت روانی، حل مسائل و مشکلات خود با دیگران، حفظ و ارتقای سلامت روانی، قطع روابط ناسالم و رفع تضادها و تعارضات می‌شود. (کربلایی: ۱۳۸۵) همچنین با گفت و گو کردن ارتباطی دوطرفه و متعادل نیز برقرار می‌شود که ابعاد آن تنها به ارتباط با فرد یا افراد ختم نمی‌شود؛ (RORTY: ۱۹۹۰) بلکه شامل ارتباط با محیط و ارتباط با فعالیت مورد انجام را نیز در بر می‌گیرد. با توجه به این مهم که نشریه‌نگاری فعالیتی گروهی است که نیازمند تعامل و همفکری می‌باشد، از همین رو نه تنها در راستای پویایی ذهنی و فکری کودک می‌تواند مؤثر واقع شود؛ بلکه در

جهت بهبود روابط میان فردی کودک و نوجوان نیز می‌تواند تأثیرگذار باشد؛ و از آنجا که نشریه‌نگاری

مهم‌ترین عضو از خانواده رسانه محسوب می‌شود، دنیس مک کویل با اذعان به اینکه برای باور به نقش رسانه‌ها به عنوان متغیر اساسی در فرایند ارتباط، نیازی به اعتقاد به جبرگرایی تکنولوژیک نیست، مهم‌ترین مقوله‌های اصلی رسانه‌ها را در چارچوب ارتباط میان فردی و ابزاری برای مشارکت جمعی می‌داند. (پوری: ۱۳۹۳)

نشریه نگاری، گامی مؤثر در تولید محتوا توسط کودکان و نوجوانان:

صندوق کودکان ملل متحد (یونیسف) در آخرین بیانیه‌های خود به ضرورت حضور کودک در جلساتی که توسط بزرگسالان صورت می‌پذیرد، اشاره کرده و اعلام داشته است که با توجه به اینکه کودکان جزئی از بشر محسوب می‌شوند و همچنین از قوه تفکر منحصر به فردی برخوردارند، جهت پویایی این رده‌ی سنی و همچنین آشنا شدن تصمیم‌گیرندگان بزرگسالان با آرای کودکان؛ این مهم ضرورت دارد که در جلساتی که مربوط به کودکان است، از کودکان و آرای ایشان استفاده شود.

با توجه به این گزارش می‌توانیم به اهمیت کودکان در تولید محتوا پی ببریم و از آنجا که لازمه نشریه نگاری، تفکر خلاق در راستای تولید مطالب است، با پرورش کودکان در این زمینه و آموزش نشریه نگاری به آنان، می‌توان گامی مؤثر در راستای نشریه نگاری شهروندی برداشت. چنانچه مانوئل کاستلز، جامعه‌شناس اسپانیایی، معتقد است که ما در حال گذر از عصر مخاطبان انبوه به شرایطی رسیده‌ایم که ارتباطات جمعی، حاکمیت خود را به نوع دیگری از ارتباطات یعنی "ارتباطات خودگزین" داده است که از دل آن‌ها، رسانه‌های شهروندی به وجود آمد؛ رسانه‌هایی که امکان مشارکت شهروندان در تولید و پخش محتوا را افزایش داده و از سویی دیگر، دریافت محتوا را نیز خودگزین کرده است. (خانیک: ۱۳۸۹)

آشنایی با ساختار و ترکیب بندی نشریات:

ترکیب بندی فرایندی است که طی آن کیفیات حسی اثر با یکدیگر مرتبط و سازماندهی می‌شوند و شامل جنبه‌هایی نظیر پایایی، اندازه، موقعیت الگو، تعادل، شکل و ... است؛ همچنین جنبه‌های احساسی، معنا و سبک، به وسیله‌ی آن نمایش داده می‌شود. با توجه به این مهم می‌توان به خصوصیات روحی و روانی کودک نیز پی برد. چراکه هریک از عناصر و اجزا متشکله در ساختار نشریه، بیانگر وضع و شرایط کودک است.

تأثیر رنگ بندی نشریات در بهبود شرایط روحی کودک و نوجوان:

نوع رنگ، تنوع رنگ‌ها و معنای هریک در ساختار نشریات، بر روح کودک و نوجوان تأثیرات مثبت و منفی

باقی می‌گذارد. دنیای رنگ‌ها، دنیایی بس ویژه است. در آن هر رنگ معنایی خاص را به ذهن متبادر می‌کند؛ تنوع رنگ‌ها از یکنواختی ساختمان اثر می‌کاهد و موجبات هدایت اندیشه را فراهم می‌آورد. (ساروخانی: ۱۳۷۲)

رنگ‌ها می‌توانند عاملی برای کاهش افسردگی و ایجاد نشاط در کودکان و نوجوانان باشند. چنانچه خداوند متعال نیز در آیه‌ی " و جعلنا اللیل لباسا و جعلنا النهار معاشا" به عملکرد فطری انسان در تحت تأثیر قرار گرفتن از رنگ‌ها اشاره می‌کند.

حضور در جمع و یادگیری مهارت‌های کارگروهی:

فعالیت‌های نشریه‌نگاری بهترین فعالیت برای تجمیع آرا و بالابردن قدرت تفکر به دلیل وجود چند فکر به جای یک فکر است. همچنین به دلیل حضور چند نفر در آن مؤثرترین کار گروهی در راستای پیشرفت آموزشی تلقی می‌شود. کارهای گروهی مهارت‌هایی هستند همچون توانایی تشریح مساعی و کار اثر بخش با دیگران که برای کار با سایر افراد در یک فعالیت و برای دستیابی به بهترین نتایج ممکن، مورد نیاز است. (LIN: ۲۰۰۳) هلن اریکسون هم معتقد است که کودکان با انجام فعالیت‌های گروهی می‌توانند بهتر به انجام فعالیت‌های فردی بپردازند.

سایر مزیت‌های آموزش نشریه‌نگاری به کودکان و نوجوانان به صورت موردی:

۱. شکوفایی استعداد در میان جمع.
۲. شکل‌گیری تفکر خلاق بر اثر تمرکز برای ارائه‌ی کاری بهتر.
۳. تقویت قوه‌ی تمرکز بر اثر تجمیع مطالب و موضوعات.

نتیجه‌گیری:

با توجه به اینکه در آموزش و پرورش، نشریه‌نگاری کودکان و نوجوانان جزو فعالیت‌های غیر رسمی محسوب می‌شود و تحت عنوان روزنامه دیواری و کارهای متفرقه دانش آموزان دیده می‌شود؛ اما این فعالیت‌ها در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، یکی از فعالیت‌های اصلی در کتابخانه محسوب شده و به صورت غیر مستقیم در پرورش خلاقیت و بالا بردن سواد رسانه‌ای دانش آموزان تأثیر می‌گذارد. به ویژه اینکه کانون با هدف رشد و پرورش ذهنی کودکان به این مهم باید بپردازد. با توجه به اینکه کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در این زمینه مسابقات و جشنواره‌هایی را برگزار می‌کند، نتیجه

می‌گیریم که توجه به فعالیت‌های رشد فکری اعضا جزو مؤلفه‌های اصلی کانون بوده و با توجه به

شاخصه‌های نشریه نگاری، می‌تواند به پیشرفت و توسعه‌ی مؤلفه‌های خود نیز کمک کند. و در آخر؛ مهم‌ترین نتیجه‌ی آن که از توجه به نشریه نگاری کودکان و نوجوانان می‌توان دریافت کرد این است که پس از هر فعالیت نشریه نگاری، فرد به این می‌اندیشد که " این بار چه موضوعی را مد نظر قرار دهم؟".

ارائه‌ی راهکار:

-تخصیص فضای مناسب جهت فعالیت‌های نشریه نگاری: طبق پژوهشی که مایو در این زمینه انجام داده است، فضا سازی مناسب، موجبات دگرگونی افکار و عقاید را فراهم می‌آورد. (ساروخانی: ۱۳۷۲)

-برگزاری دوره‌هایی ویژه برای مربیان مراکز؛ همچون:

*رنگ شناسی: که به دو بخش تقسیم می‌شود:

-مباحث تئوریک رنگ: ذات و نور رنگ، هماهنگی رنگ‌ها، فرم و رنگ، نمود فضایی رنگ‌ها.
-مباحث عملی رنگ: تجزیه و تحلیل رنگ‌ها در آثار، استفاده از ابزار رنگ در فعالیت‌ها.

*ترکیب بندی؛

*عکاسی؛

*تفکر خلاق: شامل ابداع ایده‌ها، راه حل‌ها. به عنوان مفهوم سازی و تصور و تخیل است.

* و ...

و همچنین برگزاری دوره‌هایی برای آشنایی با فنون نشریه نگاری؛ همچون:

*نقد ادبی؛

*داستان نویسی؛

*تحقیق و پژوهش: از شاخصه‌های مهم توسعه محسوب می‌شود؛ چنانچه مقام معظم رهبری نیز می‌فرمایند: " تحقیق و پژوهش منبع تغذیه و رشد بخش‌های آموزشی و علمی کشور است".

*خبر نویسی؛

* و ...

-برگزاری دوره‌هایی ویژه برای اعضا مانند فعالیت هنری نظیر:

*نقاشی: هنگامی که کودکان و نوجوانان به خلق یک نقاشی اقدام می‌کنند، از عوامل مختلفی به این شرح استفاده می‌کنند:

- موضوعی که شامل یک هدف، مضمون، علامت و نشانه است.
- اثر و ماهیت مربوط به کیفیات حسی نظیر رنگ، شکل و خط.
- محیط و چگونگی استفاده از فضای تحت اختیار.

*عکاسی.

فعالیت ادبی؛ مانند: داستان نویسی، نقد ادبی، بحث کتاب. فعالیت‌های ذهنی؛ همچون: فلسفه، تفکر خلاق، تفکر نقادانه. تخصیص زمانی برای فعالیت‌های نشریه نگاری تحت عنوان زنگ نشریه نگاری. -برگزاری مسابقات و جشنواره در سطوح مختلف درون مرکزی، استانی و کشوری جهت رقابت اعضا و همچنین آشنایی اعضا و مربیان با سبک نشریه نگاری سایر مراکز و استان‌ها. -ترغیب اعضا به گرفتن مصاحبه و تهیه گزارش؛ این مهم می‌تواند به افزایش اعتماد به نفس کودک و نوجوان هم کمک کند.

-ترغیب اعضا به فعالیت‌های پژوهشی: اگرچه فعالیت‌های پژوهشی از روندی منطقی و علمی تبعیت کرده و مراحل انجام آن‌ها به مرور و به صورت کلیشه‌ای تکرار می‌شود، ولی برخلاف پژوهش بزرگسالان که معمولاً با هدف کسب دانش و به صورت آکادمیک اجرا می‌شود؛ در پژوهش‌های کودکان و نوجوانان، به دلیل هدف‌های متفاوت و نوع نگاه به این نوع فعالیت‌ها، می‌توان از روش‌های متنوع و خلاقانه‌ای که متناسب با سن، درک و فهم آنان باشد، استفاده کرد. (غنی: ۱۳۸۹)

-برای مراکز نشریه‌ی واحدی تعریف شود تا اعضای دختر و پسر بتوانند در تنظیم و تهیه آن شرکت داشته باشند.

-معرفی افراد خلاق و کوشا در این زمینه به خبرگزاری‌های معتبر در جامعه و کشف استعداد اعضا. -شایان ذکر است که راه اندازی نشریه الکترونیکی در هر مرکز، علاوه بر نشریه دیواری می‌تواند علاوه بر قرار گرفتن در برنامه‌های پنجم توسعه، به رشد و پیشرفت در مسیر رسانه‌های دیجیتال کمک کند.

منابع فارسی

۱. (۱۳۸۲). چکیده‌ی پژوهش‌ها، مقاله‌ها و جزوه‌های موجود در آرشیو پژوهش کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان.
۲. بهار، مه‌ری (۱۳۸۶). اُبژه‌های دینی و هویت نسلی در ایران با تکیه بر اُبژه‌های عزاداری، فصلنامه مطالعات ملی، سال هشتم، شماره ۱، پیاپی ۲۹.
۳. پورعبدل، توحید (۱۳۸۷). یادگیری: [http:// tohid](http://tohid.blogfa.com/post.53) - Asox .6 - Blogfa. Com / post .53
۴. پوری، احسان؛ و زهرا عنایتی (۱۳۹۳). مطالعه تطبیقی کارکرد رسانه‌های اجتماعی در صدا و سیما و شبکه‌ی بی بی سی فارسی، فصلنامه رسانه، سال بیست و پنجم، شماره ۱، پیاپی ۹۴.
۵. تاجیک، محمد رضا؛ و جواد رمضان نژاد جلودار (۱۳۹۳). تحلیل گفتمان تلویزیون بی بی سی درباره‌ی جنگ عراق با ایران، فصلنامه رسانه، سال بیست و پنجم، شماره ۱، پیاپی ۹۴.
۶. خالق پناه، کمال (۱۳۸۷). "نشانه‌شناسی و تحلیل فیلم: بررسی نشانه‌شناسی ساختی فیلم لاک پشت‌ها هم پرواز می‌کنند"، فصلنامه انجمن ایرانی مطالعات فرهنگی و ارتباطات، سال چهارم، شماره ۱۲.
۷. خانیکی، حسین (۱۳۸۹). نشست روزنامه‌نگاری شهروندی، دانشگاه تهران.
۸. ساروخانی، باقر (۱۳۷۲). شناخت و ارزیابی کتابخانه‌های کانون (فضا، نیروی انسانی، تجهیزات، فعالیت‌ها).
۹. سجادیان، سیده نسرين (۱۳۸۰). بررسی رابطه‌ی برخی از عوامل با ایجاد انگیزش شغلی در مربیان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، پایان‌نامه مقطع کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی.
۱۰. عباسی قادی، مجتبی؛ و مرتضی خلیلی کاشانی (۱۳۸۹). تأثیر اینترنت بر هویت ملی، پژوهش‌کده مطالعات راهبردی.
۱۱. غنی، رضا (۱۳۸۹). اصول و قواعد فعالیت‌های پژوهشی کودکان و نوجوانان در مراکز فرهنگی هنری کانون.
۱۲. قانع، احمدعلی (۱۳۹۱). اهمیت و محدودیت رسانش پیام از دیدگاه حضرت امام خمینی (ره)، فصلنامه‌ی علمی - ترویجی رسانه، سال بیست و سوم، شماره ۴، پیاپی ۸۹.
۱۳. قانع‌راد، محمد امین؛ و فاطمه عزلتی مقدم (۱۳۹۰). ارتباطات و تحول روشنفکری در ایران، فصلنامه مطالعات فرهنگی و ارتباطات، سال هفتم، شماره ۲.
۱۴. کربلایی، اسماعیل؛ و حمیدرضا قدسی انوری، نوشین نجورانی، حمدالله خواجه حسین (۱۳۸۵). بررسی میزان اثربخشی آموزش مهارت‌های زندگی در تغییر نگرش نوجوانان دارای معلولیت اصفهان، بهزیستی.
۱۵. کیا، علی اصغر؛ و رحمان سعیدی (۱۳۸۵). نقش جهانی شدن و رسانه‌ها در هویت فرهنگی، انتشارات خجسته.
۱۶. محسنی تبریزی، علیرضا (۱۳۸۶). جامعه‌شناسی جوانی، جزوه‌ی درسی.
۱۷. مسعودی، امیدعلی (۱۳۹۱). "آموزش روزنامه‌نگاری در ایران، راهبردهایی برای آینده"، فصلنامه "جامعه،

فرهنگ، رسانه، "، سال اول، شماره ۳.

۱۸. مهدی زاده، سید محمد (۱۳۸۹). "نظریه‌های رسانه، اندیشه‌های رایج و دیدگاه‌های انتقادی"، انتشارات همشهری.

منابع انگلیسی

۱۹. Alexander, Victoria (۲۰۰۳). *Sociology Of The Arts*. London, Blackwell Publishing.

۲۰. Lin, Zeng; Sweet, Robert & Anisef, Paul (۲۰۰۳). "Consequences And Policy Implications For University Students: Who Have Chosen Liberal Or Vocational Education In Canada": Labour Market Outcomes And Employability Skill, *Journal Of High Education Policy*, Vol ۱۶, Iss ۱.

۲۱. Rorty, Richard (۱۹۹۰). *The Dangers Of Over Philosophication*. Educational theory. Winter, vol ۴۰. No ۱, university of illinois.

۲۲. Turner, John Charles (۱۹۹۹). "Some Current Issues In Ressearch On Social Identity And Self- Categorizing Theories", In N.Ellemers, R.Spears & B.Dossje (eds.), *Socil Identity: Context, Commitment*, Oxford: Bxclackwell Publisher.